

INHOUD

Inleiding 9

1. Ongetemd 13
2. De wilde God, wiens beeld wij dragen 33
3. De vraag die elke man achtervolgt 53
4. De wond 75
5. De strijd om het hart van een man 93
6. De stem van de Vader 115
7. Genezing van de wond 137
8. De strijd aangaan: De vijand 159
9. De strijd aangaan: De strategie 177
10. Een schoonheid redden 201
11. Een avontuur beleven 221
12. Het volgende hoofdstuk 243

Over de schrijver 145

I

ONGETEMD

De plannen in het hart van de mens zijn diepe wateren...

– SPREUKEN 20:5

We kunnen het geestelijk leven niet cultiveren.
Het blijft altijd onontgonnen gebied,
en wij die er in wonen,
moeten accepteren en zelfs blij zijn
dat het ongetemd blijft.

– HOWARD MACEY

Ik wil naar de bergketen rijden, waar het westen begint.
Ik kan de boeien niet aanzien en de hekken niet verdragen.
Sluit me niet op.

– COLE PORTER
'Don't Fence Me In'

Eindelijk ben ik midden in de wildernis. De wind die ruist door de toppen van de pijnbomen achter mij, klinkt als de oceaan. De golven van de grote blauwe oceaan daarboven komen snel dichtbij en vormen schuimkoppen op de kam van de berg die ik heb beklommen, ergens in de Sawatch Range van centraal Colorado. Het landschap dat zich mijlenver beneden mij uitstrekt, is een zee van alsem. Zane Grey maakte het onsterfelijk door het paarse salie te noemen, maar het grootste deel van het jaar is het eerder zilvergrijs. Dit is het soort landschap waar je dagenlang zou kunnen paardrijden zonder een sterveling tegen te komen.

Vandaag ben ik te voet. Hoewel de zon vanmiddag schijnt, zal de temperatuur hier niet boven het vriespunt komen, zo dicht bij de waterscheiding in de Noord-Amerikaanse Rocky Mountains. Ik ril van de kou, omdat ik bezweet ben na deze klim. Het is eind oktober en de winter is in aantocht. In de verte, zo'n 150 kilometer zuidwaarts, zijn de San Juan Mountains reeds bedekt met een laag sneeuw.

Mijn spijkerbroek ruikt nog helemaal naar de salie, en de doordringende geur maakt het weer helder in mijn hoofd, terwijl ik snak naar adem in de ijle lucht op drie kilometer hoogte. Ik word gedwongen om weer rust te nemen, hoewel ik besef dat elke rustpauze de afstand groter maakt tussen mij en mijn prooi, die steeds in het voordeel is geweest. Hoewel de sporen die ik vanmorgen vond nog vers waren – slechts enkele uren oud – houdt dat geen enkele belofte in. Een mannetjes-eland kan in die tijd met gemak vele kilometers afleggen over moeilijk begaanbaar terrein, vooral als hij gewond is of op de vlucht.

De wapiti, zoals de Indianen hem noemden, is een van de moeilijkst te vangen dieren die we in de Verenigde Staten nog over hebben. Ze zijn de koningen van het hoogland, voorzichtiger en meer op hun hoede dan herten, en moeilijker op te

sporen. Ze leven op grotere hoogten en leggen per dag grotere afstanden af dan de meeste andere prooidieren. Vooral de mannetjes lijken een zesde zintuig te hebben voor de aanwezigheid van mensen. Een paar keer was ik er dichtbij, maar een tel later waren ze weg, geruisloos verdwenen tussen de espenbomen die zo dicht op elkaar stonden dat je het niet voor mogelijk zou houden dat een konijn er doorheen kon kruipen.

Zo is het niet altijd geweest. Eeuwenlang leefden de elanden op de prairies, in grote aantallen grazend op de vruchtbare graslanden. In het voorjaar van 1805 beschreef Meriwether Lewis hoe hij kudde van duizenden elanden passeerde, terwijl hij op zoek was naar een noordwestelijke doorgang. Soms kwamen de nieuwsgierige dieren zo dichtbij, dat hij een stok naar ze toe kon gooien, zoals naar melkkoeien op het platteland die de weg versperren. Maar tegen het einde van de negentiende eeuw was de eland verdreven naar de hogere gedeelten van de Rocky Mountains, vanwege de trek van de blanke kolonisten naar het westen. Tegenwoordig zijn ze moeilijk te vangen en houden ze zich schuil tot aan de boomgrens, alsof ze vogelvrij verklaard zijn, totdat zware sneeuwbuien hen dwingen in de wintermaanden af te dalen. Als je er nu naar op zoek zou gaan, kan dat alleen op hun voorwaarden en moet je naar onherbergzame gebieden, ver buiten het bereik van de beschaving.

En daarom ben ik hier gekomen en blijf ik nog wat dralen, terwijl ik de oude eland ervandoor laat gaan. Mijn jacht heeft eigenlijk maar weinig met elanden te maken. Ik wist dat al voordat ik hier kwam. Er is iets anders wat ik najaag, hier in de vrije natuur. Ik ben op zoek naar een nog moeilijker te vangen prooi... iets wat je niet kunt vinden zonder de hulp van de wildernis.

Ik ben op zoek naar mijn hart.

WILD VAN HART

Eva werd geschapen in de weelderige schoonheid van de hof van Eden. Maar misschien weet u wel dat Adam *buiten* de hof

werd geschapen, in de wildernis. In het verslag van onze oorsprong, het tweede hoofdstuk van Genesis, wordt dit duidelijk. De mens werd in de wildernis geboren, in het ongetemde deel van de schepping. Pas naderhand werd hij in de hof van Eden geplaatst. En sinds die tijd hebben jongens zich binnenshuis nooit thuis gevoeld en hebben mannen een onverzadigbaar verlangen gehad om dingen te ontdekken. We verlangen daar naar terug, want dan leven de meeste mannen pas op. Of zoals John Muir zei: ‘Wanneer een man in de bergen komt, komt hij thuis.’ Het binnenste van het hart van een man is ongetemd *en dat is maar goed ook*. ‘Op kantoor leef ik niet,’ luidt een advertentie van Northface-buitensportartikelen. ‘In een taxi leef ik niet. Op het trottoir leef ik niet.’ Amen! Hun conclusie? ‘Geef je ontdekkingstocht nooit op.’

Het mannelijk geslacht lijkt daarvoor weinig aanmoediging nodig te hebben. Het komt voort uit onze natuur, net als onze aangeboren liefde voor landkaarten.

In 1260 ging Marco Polo op weg om de route naar China te ontdekken, en in 1967, toen ik zeven jaar was, probeerde ik, samen met mijn vriendje Danny Wilson, in onze achtertuin een gat naar China te graven. We stopten ermee toen we ruim twee meter diep zaten, maar we hielden er in ieder geval een groot fort aan over.

Hannibal trok over zijn beroemde Alpen, en er komt een dag in het leven van een jongen dat hij voor het eerst een straat oversteekt en de wereld van de grote ontdekkingsreizigers betreedt. Scott en Amundsen reisden om het hardst naar de zuidpool, Peary en Cook wedijverden met elkaar om de noordpool, en toen ik de afgelopen zomer mijn jongens wat kleingeld gaf en hun toestond op de fiets naar de winkel te rijden en frisdrank te kopen, zou je hebben gedacht dat ik hun toestemming had gegeven om op zoek te gaan naar de evenaar. Magalhães voer pal naar het zuiden, om de punt van Zuid-Amerika heen – ondanks waarschuwingen dat hij met zijn bemanning van de aarde zou vallen. Huckleberry Finn voer de Mississippi af en sloeg soortgelijke waarschuwingen in de wind. John Powell volgde

de loop van de Colorado tot in de Grand Canyon, hoewel – nee, *omdat* – niemand dit ooit eerder had gedaan en iedereen zei dat het niet kon.

En zo gebeurde het dat mijn jongens en ik in het voorjaar van 1998 aan de oever van de Snake River stonden, en die oeroude drang voelden om de boot af te duwen. Er was in dat jaar veel sneeuw gesmolten, abnormaal veel, en de rivier was buiten haar oevers getreden en stroomde aan beide kanten tussen de bomen. In het midden van de rivier, die laat in de zomer kristalhelder is, maar die dag de kleur van chocolademelk had, dreven boomstammen voorbij en takkenbossen groter dan een auto, en wie weet wat nog meer. Met zulk hoog water, zo modderig en snel stromend, was de Snake onheilspellend. Er waren geen andere avonturiers te bekennen.

Had ik al verteld dat het ook nog regende? Wij hadden een splinternieuwe kano en de peddels in de hand, en ik geef toe dat ik nog nooit met een kano de Snake was afgedreven, en ook geen andere rivier, maar wat kon mij dat schelen! We sprongen in het bootje en voeren het onbekende tegemoet, net zoals Livingstone zich in de binnenlanden van donker Afrika stortte. Gewaagd? Ja, natuurlijk!

Het avontuur, met al het gevaar en de woestheid die erbij horen, is een diep geestelijk verlangen dat in de ziel van een man is gegrift. Het hart van een man heeft een plek nodig zonder pasklare onderdelen, modules, vetarm voedsel, cijfersloten, licenties, internet en magnetrons. Een wereld waar geen deadlines, mobiele telefoons of commissievergaderingen bestaan. Waar nog ruimte is voor de ziel. Waar de geografie om ons heen correspondeert met de geografie van ons hart.

Kijk maar eens naar de helden in de Bijbel: Mozes had de levende God niet ontmoet in het winkelcentrum. Hij vond Hem (of werd door Hem gevonden) ergens in de Sinai-woestijn, ver weg van het comfortabele leven in Egypte. Hetzelfde gold voor Jakob die niet met God worstelde op een sofa in de huiskamer, maar in een wadi ten oosten van de Jabbok. Waar ging de grote profeet Elia naartoe om weer op krachten te komen? Naar de

wildernis. Net als Johannes de Doper en zijn neef Jezus, die *door de Geest* in de woestijn werden geleid.

Wat deze ontdekkingsreizigers ook najaagden, ze waren ook op zoek naar zichzelf. Diep in het hart van een man leven enkele fundamentele vragen die niet zomaar even aan de keukentafel kunnen worden beantwoord. Wie ben ik? Waar kom ik vandaan? Waar ga ik naar toe? Angst houdt een man thuis, want thuis heeft hij alles netjes geregeld *en heeft hij alles onder controle*. Maar de antwoorden op zijn diepste vragen vindt hij niet op de televisie en ook niet in de koelkast. Daarbuiten in het brandende woestijnzand, verdwaald in de ongebaande woestijn, ontving Mozes zijn roeping en zijn levensdoel. Hij werd eerst naar buiten geroepen, opgeroepen voor een taak die veel groter was dan hij zich ooit had kunnen voorstellen, veel belangrijker dan algemeen directeur of ‘prins van Egypte’. Onder een vreemde sterrenhemel ontving Jakob in het holst van de nacht een nieuwe naam, zijn echte naam. Hij was niet langer een sluwe, zakelijke onderhandelaar, maar hij was de man die met God geworsteld had. De verzoeking van Jezus in de woestijn was in wezen een test van zijn *identiteit*. ‘Als jij bent wie je meent te zijn...’ Als een man ooit wil uitvinden wie hij is en waarom hij hier is, zal hij die ontdekkingsreis zelf moeten maken.

Hij moet zijn hart terugvinden.

KOLONISATIE VAN DE ZIEL

De manier waarop het leven van de man zich in onze tijd ontwikkelt, leidt ertoe dat zijn hart naar de afgelegen gebieden van zijn ziel wordt verdreven. Urenlang achter een computer zitten, schoenen verkopen in het winkelcentrum, vergaderingen, memo’s, telefoongesprekken. De zakenwereld – waarin de meeste westerse mannen leven en sterven – vereist dat een man efficiënt en punctueel is. De beleidslijnen en procedures van bedrijven hebben slechts één doel: een man voor de ploeg spannen en hem laten produceren. Maar de ziel weigert zich